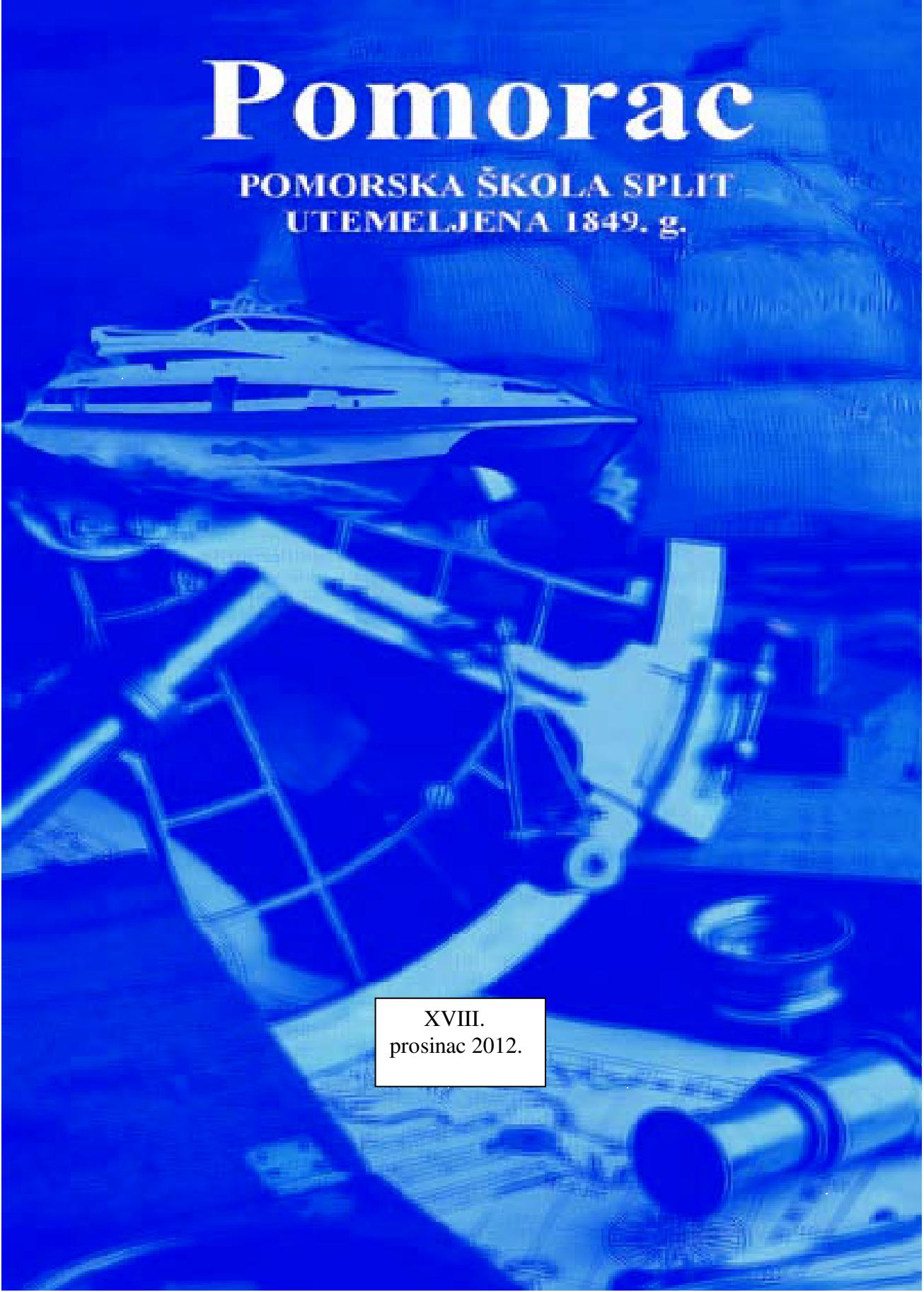

Pomorac

POMORSKA ŠKOLA SPLIT
UTEMELJENA 1849. g.

XVIII.
prosinac 2012.

SADRŽAJ

NA KRALJICI MORA.....	3
NAŠI ODLIKAŠI.....	7
RAZGOVOR S POVODOM.....	8
VOLONTIRANJE.....	11
ČIME SE BAVIMO.....	13
DJEVOJKA U 3.G.....	15
MATURALNI PLES.....	17
NATJECANJE.....	19
IZ POVIJESTI NAUTIKE.....	21
DRŽAVNA MATURA.....	23
GLAGOLJICA.....	25
NAŠI RADOVI.....	28
LIPA RIČ DOMAĆA.....	30
GROPI (uzlovi)	

POMORAC

- školski list POMORSKE ŠKOLE SPLIT
- urednik: Tatjana Grujić, prof.
- e-mail: office@pomsk.hr

**ZAHVALUJUJEMO SVIMA KOJI SU SUDJELOVALI U STVARANJU
LISTA!**

Pomorska škola u Splitu utemeljena je carskim ukazom od 24. rujna 1849. godine, kada je određeno otvaranje, pored postojećih u Trstu i Rijeci, javnih državnih pomorskih škola i u Zadru, Dubrovniku i Kotoru.

U prvoj školskoj godini bilo je upisano devet učenika. 24. rujna 1874. godine Pomorska škola u Splitu je ukinuta. Tek školske godine 1925./26.

u sastavu Tehničke škole otvara se brodostrojarski smjer. Godine 1959. ponovo se otvara Pomorska škola u Splitu. Ona tada ima tri odsjeka: nautički, brodostrojarski i brodograđevni. Škola 1963. seli u zgradu u Zrinsko Frankopanskoj ulici br. 36, gdje se i danas nalazi. Danas u školi postoje nautički, brodostrojarski, špeditorsko - agencijski i ribarsko - nautički smjer.

Pomorac XVIII. – prosinac 2012.

*Svima, koji žive od mora i za more, sigurnu plovidbu i zaštitu
Sv. Nikole-želege
učenici i djelatnici Pomorske škole Split*

SVETI NIKOLA ZAŠTITNIK MORNARA

Mnoge legende o Nikoli vezane su uz more. Kad je kao mladi hodočasnik putovao po Svetoj Zemlji, hodao je Isusovim putovima kako bi što bolje upoznao i rekonstruirao njegov život. Za jedne snažne oluje doživio je brodolom. Cijelo vrijeme, koliko je trajala oluja, smireno je molio. Pred zaprepaštenim mornarima vjetar i valovi odjednom su prestali i svi su se spasili

NA KRALJICI MORA

Školski brod Kraljica mora je određen na korištenje Pomorskoj školi Split" u razdoblju od **08.listopada.2012. do 02.studenog.2012..**

Predviđena plovidbena praksa se izvodila, za svaku grupu, tijekom **40** nastavnih sati. U ime škole, elaborat s planom putovanja je izradio **prof.**

Ante Muselin. Učenici su bili podijeljeni u **4 grupe** (10 Bs i 18 Pn usmjerenja).Ukrcavani su u svojstvu učenika na praksi, radi stjecanja časničkog zvanja u službi palube, odnosno stroja, te je ta izobrazba evidentirana kao plovidbena služba u pomorskoj knjižici (matrikulji). Ukrcaj i iskrcaj učenika je bio u luci Split. Odmah po ukrcavanju i smještaju, a prije isplovljavljanja , učenici su bili upoznati s pravilnikom o redu i ponašanju na brodu, rasporedima za izvanredne situacije (požar, prodor

vode, napuštanje broda, čovjek u moru, „na vez“ prilikom isplovljavanja i uplovljavanja, sa službom uplovidbi i na sidru. Pročitan im je raspored službe za prvi dan, upoznati su s obvezama oni koji nisu bili u službi. Zadaća svih učenika bila je uredno voditi dnevnik rada, uvježbavati i spoznati značaj timskoga rada, te steći praktično iskustvo u plovidbi u dnevnim i noćnim uvjetima.

Svakog dana su se, u navigaciji ili na sidrištu, izvodile vježbe: gašenje požara, sprječavanje prodora vode, napuštanje broda i čovjek u moru, kako bi se stekla rutina i brzina reakcije. Pri obradi sadržaja izbjegavane su verbalne metode rada. Naglasak je bio isključivo na praktičnim sadržajima uz potrebnu instrukciju članova posade broda. Profesori Zlatan Spahija i Ante Muselin su, nakon svake plovidbe, okupljali učenike i analizirali obavljene zadatke. Iстicali су pozitivne strane i ukazivali na nedostke u radu pojedinih učenika, kao i mjere za poboljšanje istih, te pregledavali vođenje dnevnika stručne prakse. Svakog dana, prije isplovljavanja, učenici bi bili upoznati sa zadaćama i aktivnostima za taj

Pomorac XVIII. – prosinac 2012.

dan. Učenicima, koji nisu bili u službi, bila je organizirana nastava u brodskom salonu ili su bili na raspolaganju posadi broda.

Učenicima je bio omogućen izlazak i obilazak znamenitosti u lukama uplovljavanja. Bili su svjesni da predstavljaju Pomorsku školu Split, njihovo ponašanje je bilo uzorno i za svaku pohvalu. Na kraju školskog

krstarenja, dobili su i ocjenu iz predmeta praktikum na brodu, koja je rezultat primjene znanja i vještina, zalaganja i ponašanja.

Prije napuštanja broda, generalno su čistili brod i uređivali kabine, kako bi sve uredno dočekalo sljedeću grupu.

Ukupno je, kroz 4 grupe, prošlo **97** učenika (**37** brodostrojarskog i **60** pomorsko nautičkog usmjerjenja) i obavilo plovidbenu praksu. Prevaljene su **358 Nm, učenici su imali oko 50** sati efektivne plovidbe.

. Učenici su upoznali brodski pogon i pomoćne brodske strojeve i uređaje, priviknuli se na hijerarhiju koja vlada na brodu (točnost, urednost, radnu disciplinu i odgovornost), prepoznali važnost povezivanja teorije i prakse pri obavljanju dužnosti, stekli osnovne vještine u radu s alatima, instrumentima, strojevima i uređajima, primjenjivali stečeno teoretsko znanje iz stručnih predmeta u održavanju pogona, usvojili važanost primjene propisa u skladu sa **STCW** konvencijom o sprječavanju zagađivanja i zaštiti čovjekova okoliša.

Voditelj praktikuma na brodu:

Ante Muselin, mag.ing.

RASPORED PLOVIDBE

1. grupa: od **08.listopada 2012. do 12.listopada. 2012. god. (10 BS + 18 PM)**
SPLIT – STARI GRAD –VIS- HVAR- KAŠTELA- SPLIT

2. grupa: **Od 15. listopada 2012. do 19. listopada. 2012. god. (10 BS + 15 PM)**
SPLIT – STARI GRAD –VELA LUKA- KOMIŽA- MILNA- SPLIT)

3. grupa: **: Od 22. listopada 2012. do 26. listopada. 2012. god. (10 BS + 18 PM)**
SPLIT – MAKARSKA- SUMARTIN- BOL- SUPETAR- SPLIT

4. grupa: **Od 29. listopada 2012. do 02. listopada. 2012. god. (7 BS + 9 PM)**
SPLIT - (orkansko jugo) – na vezu u luci Split
SPLIT - TROGIR – NEČUJAM- TROGIR-SPLIT- KAŠTELA- SPLIT

Pomorac XVIII. – prosinac 2012.

NAŠI ODLIKAŠI

UČENICI KOJI SU ŠKOLSKU GODINU 2011./ 2012. položili odličnim uspjehom.!

ČESTITAMO!

Prvi razredi:

IVAN RADIĆ, 1.a
VIKTORIJA TIJARDOVIĆ, 1.c
ANTONIO CUKROV, 1.e (5.00)
TONI BUŠIĆ, 1.f
JOSIP JURČEVIĆ, 1.f

Drugi razredi:

ANTE MIMICA, 2.a
RENATO ŠIKIĆ, 2.a
JURE PRIMORAC, 2.b
ISMAR HAIRLAHOVIĆ, 2.c
MAJA RADOVANOVIĆ, 2.c
IVAN BUZOV, 2.e
NIKOLA ZLOKIĆ, 2.f
MATHIAS LETICA, 2.g

Treći razredi:

ANTONIO MAKJANIĆ, 3.a
JELENA ALIL, 3.c
TONI PAVIŠIĆ, 3.c
MIJA RADOVIĆ, 3.c
ANTE ČARLIJA, 3.d
MATEO RADONIĆ, 3.d
MATE GRBEŠA, 3.g

Četvrti razredi:

GORAN ŠTAJDUHAR, 4.a
JOSIP SPAIJA, 4.b
MARTINA KOVAČIĆ, 4.c
MARTA TOMIĆ, 4.c
TONKO LUČIĆ LAVČEVIĆ, 4.d
PETAR NOVAKOVIĆ, 4.e
MARIN LESKUR, 4.f
STIPICA HRVOJE, 4.f

RAZGOVOR S POVODOM

Dugogodišnji voditelj B smjene u našoj školi je profesor Andro Topić, profesor strojarske grupe predmeta.

Molim Vas da se predstavite našim čitateljima: odakle ste rodom, koju ste školu završili?

Roden sam u Splitu, 02.lipnja 1956, završio sam Tehničku školu. Diplomirao sam strojarstvo na FESB-u.

Jeste li navigavali, koje su Vam plovidbe ostale u trajnom sjećanju?

Jesam, a najupečatljivije su mi bile plovidbe oko Turske i do Indije.

Koliko godina radite u školi, koje predmete predajete?

Koliko ste već godina voditelj? S kojim se problemima susrećete u svakodnevnom radu?

U školi radim već 20 godina i predajem kompletну grupu strojarskih predmeta. Trenutno predajem Pomoćne brodske strojeve, Termodynamiku i Upravljanje brodskim sustavima. Voditelj B smjene sam već desetak godina. Što se tiče problema, mogu reći da ih nema, bar ne većih.

Što mislite o sadašnjim učenicima, koliko se razlikuju od generacija prije?

Današnje su generacije učenika dosta neodgovornije od onih prijašnjih. Manje su spremni na suradnju, dolaze s lošijim predzanjem, teže prihvataju disciplinu koja je neophodna u ovom zanimanju.

Zbog čega inzistirate na zatvaranju ulaznih vrata škole nakon što se oglasi drugo zvono?

Inzistiram na zatvaranju ulaznih vrata škole nakon što se po drugi put oglasi školsko zvono za početak nastave, upravo zbog razvijanja osjećaja odgovornosti. Biti pomorac je specifično zanimanje te se učenici, budući pomorci, moraju naučiti poštovati red i imati razvijenu disciplinu uvažavanja pravila rada.

Što biste poručili svojim učenicima: kako da se ponašaju da bi bili što uspješniji?

Učenicima bih poručio da se ponašaju odgovornije te da bolje usvajaju znanja koja im pružaju njihovi profesori, moje kolege. To će im trebati u sutrašnjem pozivu.

Pomorac XVIII. – prosinac 2012.

Pratite li „balun“ tj. nogomet?

Nisam zaljubljenik u nogomet, jedini sport koji me privlači je vaterpolo. Trenirao sam ga i igrao u Mornaru, ali sam zbog fakultetskih obveza odustao od aktivnog igranja.

Čime se bavite u slobodnom vremenu?

Prije sam se bavio podvodnim ribolovom, bio redoviti pretplatnik kinoteke i posjećivao kazalište. Posebno sam volio operete, a danas uživam u dobroj klapskoj pjesmi i ribolovu dok boravim na Braču

IVAN VRANKOVIĆ, 1.e

Razgovor s profesorom sam obavio neposredno prije njegova odlaska na operaciju kičme. Želimo mu uspješno liječenje i povratak u školu-

- njegovi učenici i kolege.

Zašto sam upisao Pomorsku školu?

Moj djed i moj otac su pomorci, stoga se može reći da nastavljam obiteljsku tradiciju. Od malena sam vezan uz more i veselim se svom budućem poslu
Ovu sam školu upisao zbog mogućnosti zaposlenja i dobre zarade, ali i sa željom da nastavim očevim stopama.

Marin Ercegović, 1.e

Živim uz more. S ocem često subotom volim ribariti i uživam u tome. Upisao sam ovu školu jer je jedina vezana uz more s kojim se osjećam povezanim.

Filip Juras, 1.a

Upisao sam ovu školu jer volim more i brodove i sviđa mi se strojarska sruka.

Ivan Štolfa, 1.a

VOLONTIRANJE U ŠKOLI

Za početak: riječ volonter dolazi od francuske riječi volontaire, a označava osobu koja besplatno obavlja neku djelatnost ili služi drugima. Na satu etike je potekla inicijativa od strane učenika Marka Opačka da u školi pokrenemo volontiranje i druženje naših učenika van nastave. Ideju su odmah prihvatili i ostali učenici te su počeli predlagati područja djelovanja. Neke smo aktivnosti pokrenuli, a neke još čekaju na red.

Do sada smo u više navrata uspjeli organizirati akcije čišćenja okoliša škole (uvijek se javi više dobrovoljaca negoli je potrebno).

Koristimo predsat ili sedmi sat za vršnjačku ispomoć: uspješniji učenici podučavaju one slabijeg znanja. Učenici koji trebaju poduku mi se javljaju, a ja potom tažim učenike dobrovoljce koji će podučavati matematiku, fiziku, terestriku... Ideja je bila da učenik pomaže učeniku. Na ovaj način potičemo razumijevanje među učenicima, postizemo uspješnost u učenju i izbjegavamo sukobe. Nema potrebe za vrijeđanjem „štreberu“ ili „debilu“, već učenici postaju povezaniji, postaju prijatelji. Često mi za nekog svog kolegu iz razreda kažu: „on zna, ali ne vjerujem da će mi pokazati“. I svaki put, kada zamolim tog učenika za ispomoć, on pristane bez razmišljanja. To samo ukazuje koliko su kvalitetni naši učenici, ali i kao nedostaje komunikacije među njima. Navest ću slučaj učenika s trojkom iz matematike koji je došao na poduku iz matematike želeći da mu netko pokaže teže zadatke. Poslije je on pokazivao onima koji imaju znanje slabije od njegovog.

Treće područje našeg djelovanja je posjećivanje starijih osoba u Domu za starije i nemoćne Lovret. U početku su učenici zazirali od starijih osoba, željeli su posjećivati bolesnu djecu, no nakon prvog posjeta Domu svidjelo im se druženje s njima. A i oni su dobro prihvatili naše učenike, znaju da dolazimo petkom. Od 10 do 11 sati se družimo u njihovu dnevnom boravku: bude pjesme, šale, priča, kolača i igre. Tako razvijamo međugeneracijsko razumijevanje i toleranciju.

Volontiranje je u našoj školi aktivno i nadam se njegovom širenju. Učenici imaju dobru volju, žrtvuju svoje slobodno vrijeme za korist društva, samo ih

treba usmjeravati i podržavati. Uz ove aktivnosti, utorkom u učionici 307 igramo šah, pridružite nam se pa ćemo organizirati turnir među razredima.

Imamo mi vrijedne i dobre učenike!

Grozdana Pavletić Adorić, prof. etike

Volonter je čovjek koji dobrovoljno radi na korist zajednice i sretan je dok nekome pomaže. Danas, kao i prije, ima puno mlađih ljudi koji su spremni pomagati te se uključuju u razne udruge i pomažu nemoćnima, bolesnima, siromašnjima, svima onima koji ih trebaju. Cilj volontera je ljudima olakšati i uljepšati život. Učenici naše škole volontiraju u Domu za starije osobe Lovret: jedan petak idu učenici trećih i četvrtih razreda, a drugi učenici prvih i drugih razreda.

Meni je ovo prvo volontiranje i svida mi se što posjećujemo starije ljude. Kada sam prvi put došao i upoznao te prekrasne starije osobe, u meni su se probudile emocije. Bio sam sretan što sam tu i pomažem im. Brzo je prošao jedan sat našeg druženja uz zabavu i priču. Pričali su mi o svojim životima, o prošlosti, ratu, ljubavima, mladosti.... Savjetovali su me kako vrijeme brzo prolazi, da treba uživati u životu i zahvaljivati Bogu na tome što nam je sve omogućio. Prije odlaska, video sam oko sebe sretna lica ozarena našim dolaskom. Mislili su da nikoga nije briga za njih i da su ih ljudi zaboravili, da su svima samo smetnja. Ali, to nije istina, stare su osobe jako zabavne, zanimljive i pričaju najbolje priče..... a ponekad su poput male naivne djece. Njima treba samo pažnje, ljubavi i društva.

Volontiranje mi je važno jer je potpuno drukčije od svih ostalih mojih aktivnosti. Nas je organizirala i povela u Dom naša profesorica etike. Nadam se da ćemo proširiti krug onih koje posjećujemo i da će se povećati broj volontera jer je toliko puno onih koji trebaju našu pomoć.

Ersan Redžepi, 1a

ČIME SE BAVIMO KADA NISMO U ŠKOLI

Dok sam bio u osnovnoj školi, nekoliko sam se godina bavio veslanjem u VK „Kaštela“, ali zbog školskih obveza nisam stizao na treninge. Želio sam osnovnu školu proći što boljim uspjehom da mogu upisati Pomorsku školu i postati ono što sam oduvijek želio biti: nautičar. Iz istog razloga sam

se nastavio truditi i kroz srednju školu, ali sada želim upisati Pomorski fakultet i poslije naći dobar posao u svojoj struci. Maturant sam, završavam 4.g razred i bavim se volontiranjem u Crvenom križu.

Volontiranjem sam se počeo

baviti u 1. razredu srednje škole, sve je počelo kada sam se prijavio za natjecanje iz prve pomoći zajedno s još 6 učenika. Tada smo osvojili 6. mjesto na gradskom natjecanju. Nakon natjecanja, nastavio sam redovito dolaziti na sastanke ekipa prve pomoći u Crveni križ. Tadašnja ekipa mi je iskazala srdačnu dobrodošlicu, osjećao sam se ugodno i poželio postati dio grupe ujedno i volonter, a djelatnici Crvenog križa su mi to omogućili i prihvatali me. Volontiranje mi je puno pomoglo u radu na sebi, na izgradnji samopouzdanja, na suzbijanju treme kada izlažem pred grupom neku prezentaciju, itd. Kroz četiri godine volontiranja, prošao sam nekoliko seminara, ovo ljetno sam bio na Ljetnoj školi mladih Crvenog križa u Orahovici gdje sam prošao seminar za voditelja mladih. Svake godine pripremam školsku ekipu za natjecanje iz prve pomoći pa se tako nadam da će i ove godine. Na Dan prve pomoći (svake druge subote u rujnu) organiziramo pokaznu vježbu sa svrhom da građanima pokažemo kako se trebaju ponašati u prometnoj nesreći ili nekoj drugoj nepogodi. Organiziramo i razne pokazne vježbe u vrtićima, osnovnim i srednjim školama kako bi educirali

djecu i mlade u pružanju prve pomoći. Aktivni smo i u prevenciji ovisnosti, prevenciji alkohola i ostalim aktivnostima kojima se mi volonteri Crvenog križa bavimo. Nedavno smo na županijskoj vježbi za pomoć u katastrofama „Cetina 2012“ sudjelovali kao ekipa prve pomoći te smo zbrinjavali ozljeđene. To su samo neke od aktivnosti kojima se bavimo, svi koji su zainteresirani mogu nam se pridružiti i postati volonteri, ne možete ništa izgubiti. možete samo dobiti i to: znanje, nove prijatelje, priliku za razna putovanja.

MATE GRBEŠA, 4.g

DJEVOJKA U 3.G, RAZREDU POMORSKIH NAUTIČARA

Svaki odabir je važan korak u životu.

Svaka želja je ostvarivo postignuće.

Svaki san nek bude san budnih očiju!

Sve je bilo slučajno: nisam ni planirala da će danas biti ovdje, u 3.g, razredu pomorskih nautičara jedina djevojka! Još kao mala djevojčica, sanjarila sam da će postati astronaut ili vatrogasac..., dječja razigrana mašta. No danas, razumne glave razmišljaju zrelije o svom životu i budućoj karijeri. Neuobičajeno je da ljepša polovica odabere muško zanimanje. Ali meni to nije prepreka, jer želim ispuniti svoje snove, a jedan od njih je da postanem prvi časnik tj. časnica na brodu. Možda sam preambiciozna, dopušteno mi je. To su, valjda, ove tinejdžerske godine prepune želja i ambicija. Znam da i ti negdje u dubini svoje duše osjećaš kako je cijeli svijet tvoj i da si ti upravo onaj koji je sada na redu ostvariti sne. Često se zapitam: je li ovo ispravni odabir? Želim li raditi posao koji zahtijeva mnogo truda i odricanja? Tada zastanem, razmislim. Pa ti kao da ne znaš samu sebe? Voliš more, voliš putovati, želiš vidjeti svijet, želiš upoznati sve nepoznato i strano. Ovo zanimanje je jedino koje ti to i pruža: lijepo je raditi ono što voliš. A ja upravo to i želim, i sama moja želja mi je poticaj. Zato i ti smogni snagu i čvrstu volju te budi uporan u svom cilju.

Iza mene su dvije uspješne godine i priznajem: nije bilo lako. U početku, većinom su se tražila znanja iz općih predmeta, ali sada u trećem razredu, sve se bazira na struci. Što se toga tiče, nije mi teško i uopće mi nikakav problem ne predstavlja to što sam djevojka, iako imam osjećaj kao da mi poneki profesor i progleda kroz prste, a to me ljuti, jer želim samo ono što zaslužim svojim radom. Sjećam se ljeta prije srednje škole: pribavljala sam se kako će dečki gledati na mene. Ali, oni su bili ti koji su mi olakšali i pomogli mi da se bolje snađem. Naime, nikada nisu pravili razliku među

Pomorac XVIII. – prosinac 2012.

nama. Svi mi imamo one dane kada se jednostavno, bez razloga, osjećamo loše. E, pa tih dana kod mene nema jer me oni uvijek, na neki svoj luckasti način, uspiju nasmijati. Lijepo je kada sjedneš u klupu i osjećaš se dobrodošlom u razredu. Znam da sam na pravom mjestu, da sam odabrala pravo zanimanje, a u tome su mi veliku podršku pružili moji roditelji koji nikada nisu vršili pritisak zbog mog izbora.

U ovim godinama značajna je roditeljska podrška i vjera u nas, bez njihovih prevelikih očekivanja. Odabir zanimanja je bio moj prvi samostalni izbor, važan korak u životu kojim želim ponosno hodati.

Zato: i ti hodaj, nikada ne posustaj!

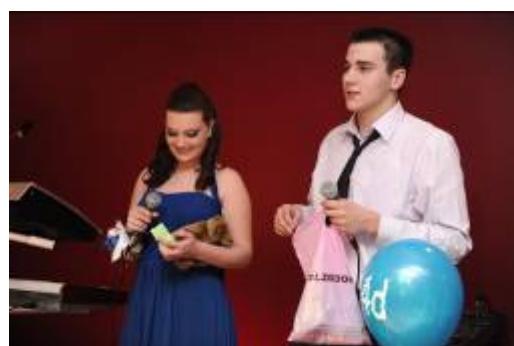
Ne plaši se, otvori oči i ostvari svoje snove! ANDREA KOZINA,3.g

Pomorac XVIII. – prosinac 2012.

PLES MATURANATA

Prošlogodišnji ples maturanata Pomorske škole održan je 18.veljače 2012. u Boleru, svirali su Matko i Brane do zore, a bilo je ludo i nezaboravno!!

DRŽAVNA NATJECANJA I SMOTRE

Državno natjecanje učenika brodostrojarskog usmjerenja održava se svake godine, a sudionici su učenici trećih razreda koji su nakon provedenih školskih natjecanja, osvojili prvo i drugo mjesto u svojim školama. Tijekom prošle školske godine natjecanje je održano u Šibeniku od 17. do 18. svibnja, a domaćin je bila Tehnička škola Šibenik. Natjecanje realizira Agencija za strukovno obrazovanje

i obrazovanje odraslih uz potporu Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta i Društva za strukovno obrazovanje. Sudjelovali su učenici iz sedam srednjih škola koje imaju ovo usmjerjenje. Našu su školu zastupali učenici ANTONIO MAKJANIĆ iz 3.a i IVAN MATIJEVIĆ iz 3.b. Samo natjecanje se održalo iz tri dijela:

1. dio: provjera teorijskih znanja iz strukovnih predmeta (pisana provjera znanja)
2. dio: rad na strojarskom simulatoru (zadata vježba)
3. dio: praksa: radioničke vježbe u radionici (zavarivanje)

Naši su učenici sveukupno osvojili drugo mjesto te im ovim putem čestitamo. Pripremi učenika za ovo natjecanje su doprinjeli njihovi predmetni profesori strukovnih predmeta iz područja strojarstva. I ovaj je susret iskorišten za razmjenu iskustava i stvaranje novih prijateljstava među učenicima i profesorima.

Danijela Ćopo, mentor učenika

Državno natjecanje u sektoru Promet i logistika (usmjerenja: pomorski nautičar i tehničar za logistiku i špediciju) održano je od 18. do 20. travnja 2012. u hotelu Ivan u Solarisu, Šibenik. Škola - domaćin ovogodišnjeg natjecanja bila je Obrtničko-industrijska škola Imotski. Učenici ANTONIO NOVAKOVIĆ iz 4.e i IVANA ČAČE iz 4.c su bili najbolji na našem školskom natjecanju te su ostvarili pravo sudjelovanja na navedenom državnom. Za sudjelovanje na državnom natjecanju, bilo je potrebno izraditi pisani rad, kao i prezentaciju istog iz struke za koju se učenici obrazuju, pa je tako učenik Antonio Novaković obradio temu: Prijevoz ukapljenih plinova morem, dok je učenica Ivana Čače pripremila temu: Utjecaj Lučke uprave Split na promet brodova za kružna putovanja.

Natjecanje se odvijalo u dva dijela: prvo su učenici imali pisani test provjere strukovnih znanja, a potom prezentacije svojih pisanih radova. Predstavnici naše škole su na odličan način prezentirali svojim znanjem i uzornim ponašanjem školu. Također su na samom natjecanju ostvarili dobre rezultate; učenik Antonio Novaković je sveukupno osvojio treće mjesto, a učenica Ivana Čače šesto mjesto. Kao njihov mentor, ponosan sam postignutim i nadam se da će i sljedeća generacija učenika ostvariti iste, ako ne i bolje rezultate.

Nikša Kondić, mentor učenika

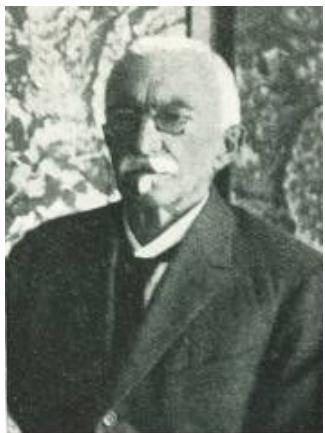
14. ljetna škola SEMEPA u Komiži na Visu

Profesorice, ujedno i moje mentorice, prof.Dafne i prof.Jadrijević,su me pitale da li bih htio ići na Vis. 14. ljetne skole SEMEP-a. Subota, 07.07.12. dolazimo na Vis u Komižu i odsjedamo u Hotelu "BISEVO" pet dana. Sutradan smo imali cijelodnevni izlet na Biševo,a ostale dane razne edukativne radionice i prezentacije. Ljetna skola "South Eastern Mediterranean Environmental Project" jako je dobro zamišljena za edukaciju,druženje i upoznavanje mladih iz cijele Hrvatske. Stekao sam puno novih prijatelja i prijateljica. Tema ovogodišnje 14.ljetne škole SEMEP-a bila je "VODA", a ja sam imao prezentaciju na temu "Split prije i posli špine".Izlagao sam povjesni razvoj vode u Splitu ,predstavljajući naravno Split i svoju Pomorsku školu.

Ivan Slade, 2.e

IZ POVIJESTI NAUTIKE

Juraj Carić

Juraj Carić (Svirče, 1854. – Jelsa, 1927.), hrvatski pomorac, znanstvenik, profesor matematike i nautike, književnik. Izuzetno je doprinio razvoju pomorskih škola. Jelsa na Hvaru je u 19. stoljeću imala razvijeno brodarstvo: čak osam jedrenjaka su posjedovali mjesni brodovlasnici i njima prevozili teret duž jadranske obale! **Medju, petoricom učenika koji su 1869./70. zavrsili pomorsku skolu u Splitu, bio je i Juraj Carić.** Stari skolski brod Pomorske skole Split nosio je 37 godina (od 1962. do 1999.) njegovo ime.

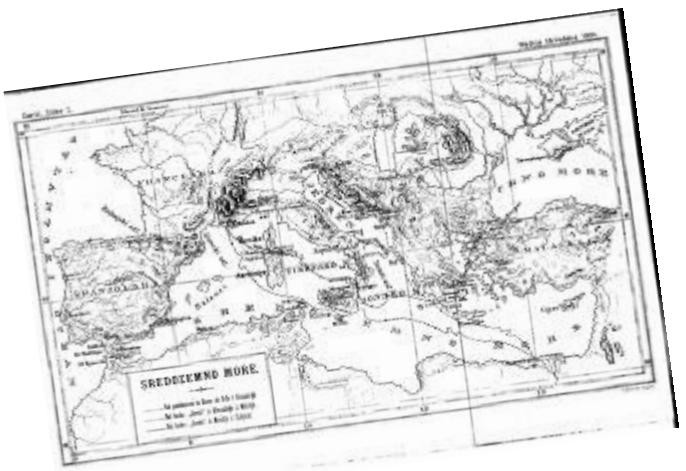
Juraj Carić je prvo zaplovio je u svojstvu kadeta 1874. na barku "Jared", "Pelješkog pomorskog društva". U Trstu je završio viši tečaj nautike. U Grazu studirao matematiku, fiziku i astronomiju te je bio imenovan nastavnikom "matematičke i nautičke znanosti za nautičke škole". Od 1882. je djelovao kao nastavnik u Nautičkoj školi u Bakaru, 1890. prelazi u Dubrovnik, 1901. povjereni mu je ravnateljstvo Nautičkom školom u Kotoru u kojoj je radio sve do umirovljenja 1912. godine. Po završetku I. svjetskog rata u Splitu je djelovao kao inspektor pomorskih i stručnih škola. Među prvima je pisao udžbenike za pomorske škole na hrvatskom jeziku. Najznačajnije je njegovo djelo "Slike iz pomorskog života" (dvije knjige: prvo izdanje 1884.-85. MH, Zagreb). U djelu iznosi zapažanja iz života naših mornara na brodovima uz prikaz krajeva kroz koja je putovao. Prvotisak knjige iz 1884. mi je posudio prošlogodišnji maturant IV.e razreda Marko Opačak, koji je knjigu dobio na poklon od svog djeda Milivoja Žanetića. Knjiga je putopis, ali i priručnik za tadašnje mlade pomorce. Juraj Carić detaljno opisuje krajeve kojima plovi, iznosi njihovu povijest, običaje, vjeru, ljude. Također, putem razgovora sa suputnikom iznosi svoja znanja iz meteorologije, astronomije,

morskim strujama, novim mjernim instrumentima...

Juraj Carić je na svoju prvu

plovidbu krenuo iz Hvara preko Krfa do Aleksandrije parabrodom „Aurora“. U Aleksandriji se ukrcao kao kadet na „brik Jared“ i navigavao „od Marsilje i natrag do Carigrada“. Odabrala sam nekoliko ulomaka iz knjige kako biste stekli uvid u život tadašnjih pomoraca i upoznali oblik hrvatskog jezika s kraja 19.stoljeća.

Hitaj, skači, penji se po sav božji dan, pa za što? Za ručak komad sira i dvie galete. Za objed komad mesa uz kost, da si sretan, ako te malo mekote dopade. Za večeru napokon ono nesrećne slanine sa krumpirom.

— Neznam, reče onaj prvi, za što da za večeru uviek mesa sa krumpirom. Evo dvadeset godina, da jedem mornarski kruh, i evo dvadeset godina, da se davim svaku večer istim jelom. Da bi to gdjekad promjenili! Nikad!

— Niesu mu zaludu nadjenuli toliko imena. Zovu ga: frikando, frakačo, žgvacet, kalandraka i djavoli ga znali, što još drugo.

— Pak da je što! Ostanci od objeda. Slano, izprano i prekuhanu meso. K tomu malo masti, dvie kapule, malo papra i sudjeni krumpiri. To je večera mornaru svukud i vaviek. Žgvacet i žgvacet i opet žgvacet.

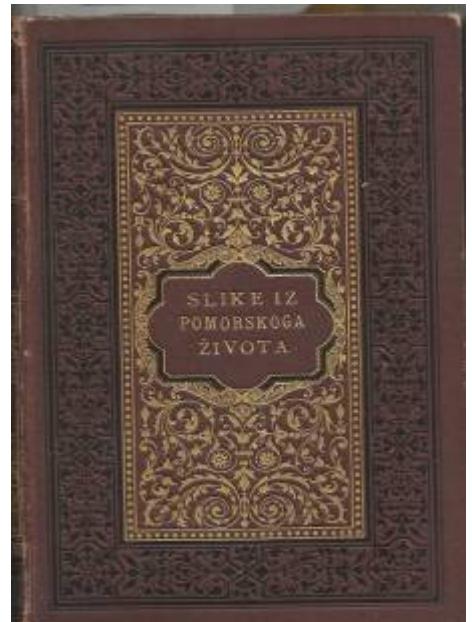
Na trgovackih brodovih, straža se dieli na stražu kapetana i na stražu poručnika.

Mornari govore: polovica gore a polovica dolje. Straža ide na poredje, četiri sata jedni a četiri sata drugi. Prva straža, poklen brod digne na jedro, spada kapetanu. Kadet je vazda kapetanove straže, i ja moradoh tako biti one večeri na nogu do ponoći. Kapetan, kojega božman izmjenjuje, poklen zabilježi rōtu (smjer, koji brod mora slijediti), ode i on.

Nas bilo sve vojske skupa četrnaest na broju. Kapetanova straži pripadao sam ja, božman, dva krmilara, jedan mladič i kamarot (sohar), dakle sedam. Od straže poručnikove opeta dva krmilara, dispensisir, dva mladiča i mali od foguna, dakle opeta sedam.

Na brodu sluša jedan drugoga ovako:

Kapetan je na brodu sve, absolutni gospodar. Nitko nema pravo da ga ma niti savjetuje. Svak mora da ga sluša. On dava svoje zapoviedi poručniku, koji ih dijeli božmanu. Ovaj posljednji zapovieda vojsci neposredno. Iza božmana najstariji je dispensisir, koji ga može do potrebe zamjeniti. Pak dolaze krmilari, pak mladiči, sobničar i napokon mali. Mladiči su do potrebe zamjena krmilarom i

Vremenik provedbe Državne mature 2012./ 2013.

LJETNI ROK: od 21. svibnja do 11. lipnja 2013.

21.5.2013. Informatika

24.5.2013. Fizika

27.5.2013. Hrvatski jezik (A i B), (esej)

28.5.2013. Hrvatski jezik (A i B), test

29..5.2013. Matematika (A i B)

04.6.2013. Engleski jezik (A i B), oba dijela ispita

Objava rezultata na **Postani-student**: 09. srpnja 2013. Rok za žalbe: do 11.

srpnja 2013. Objava konačnih rezultata: 17. srpnja 2013

JESENSKI ROK:

28.08 2013.Hrvatski jezik (oba dijela ispita)

29.08.2013. Matematika (A i B)

30.08. 2013. Engleski jezik (A i B), oba dijela ispita,

04.09.2013. Fizika

10.09.2013. Informatika

Objava rezultata na **Postani-student**: 16.rujna 2013. Rok za žalbe: do 18.rujna

2013. Objava konačnih rezultata: 23.rujna 2013.**HRVATSKI JEZIK:**

Pristupniku će na ispitu biti ponuđen **jedan esejski zadatak** koji se odnosi na jednu od

triju vrsta školskoga eseja (interpretativni školski esej, usporedna raščlamba,

raspravljački školski esej). Za školski je esej na višoj razini ispita propisano **petnaest ispitnih djela**, a na osnovnoj razini **devet ispitnih djela**

Ispitna djela u školskoj godini 2012./2013. za osnovnu razinu ispita jesu:

1. Boccaccio, Giovanni, *Dekameron* (Uvod; 1. dan 1. novela; 2. dan 3. novela)

2. Cesarić, Dobriša, *Lirika*

3.J.W.Goethe, *Patnje mladog Werthera*

4. Gundulić, Ivan, *Dubravka*

5. Ibsen, Henrik, *Nora*

6. Krleža, Miroslav, *Gospoda Glembajevi*

7. Matoš, Antun Gustav, *Pjesme*

8. Novak, Vjenceslav, *Posljednji Stipančići*

9. Sofoklo, *Antigona*.

Cjeloviti Ispitni katalozi za Državnu maturu u školskoj godini 2012./2013. su objavljeni na mrežnim stranicama Nacionalnoga centra za vanjsko

vrijednovanje obrazovanja (www.ncvvo.hr). Na istoj stranici možete otvoriti ispite koji su već provedeni (**Provedeni ispiti**) te utvrditi i provjeriti svoja znanja iz svih prijavljenih predmeta!

Polaganje ispita državne mature učenik prijavljuje preko internetske stranice www.postani-student.hr koristeći **elektronički identitet** u koji se sastoji od korisničke oznake i lozinke te PIN-om i TAN-om koje svaki učenik dobiva nakon aktivacije profila.

(do uključivo 1. veljače za ljetni ispitni rok, do uključivo 20. srpnja za jesenski ispitni rok).

Uz opravdane razloge, učenik može ispite državne mature prijaviti i nakon roka, ali najkasnije deset dana prije ispitnog roka Ako učenik nije u mogućnosti pristupiti prijavljenim ispitima, obavezan ih je odjaviti. Za odjavu ispita državne mature potrebno se javiti **ispitnom koordinatoru** na školi. Ako učenik nije odjavio ispite državne mature, a opravdano je spriječen, o razlozima nepristupanja ispitima treba obavijestiti školsko ispitno povjerenstvo u roku od 24 sata od početka ispita i priložiti dokaze o opravdanosti izostanka. Ako to nije učinio, smatra se da je iskoristio ispitni rok. Svim ispitima iz obveznog dijela državne mature učenik treba pristupiti u istom ispitnom roku. Za razliku od ispita iz obveznog dijela, jedan ili više ispita iz izbornog dijela učenik može prijaviti i polagati tijekom svakog ispitnog roka.

Učenici koji imaju neki popravni ispit, ne mogu pristupiti polaganju Državne mature u ljetnom roku. Moraju se odjaviti i ponovo prijaviti za polaganje u jesenskom roku (kojem prethode popravni ispiti). Važno je pratiti sve obavijesti, pažljivo sačuvati svoj evidencijski broj kada ga dobijete. Proučite upisne pragove na odabranim studijama kako biste se što uspješnije pripremili za upise.

Željana Vidjak M., prof. engleskog jezika, ispitni koordinator
JESTE LI ZNALI.....

U moru kod otoka Jakljana (iz elafitskog arhipelaga) ulovljena je još jedna čudnovata i opasna riba, dosad nezabilježena u Jadranskom moru. Ova sluzava 'ribica' izbuljenih očiju teži 2,5 kilograma, a meso joj je prepuno otrova Tetrodotoxina koje je 1.250 puta jače od cijanida. Iako jedan gram može ubiti i 30 ljudi, u Japanu je pravi specijalitet - ali treba znati što se može konzumirati, a što odstraniti. / preuzeto iz Slobodne Dalmacije, 24.09.2012. /

Od 1996. u Jadranu je otkriveno 30 novih ribljih vrsta !

POTRAŽITE NA INTERNETU: **GLAGOLJICA - GLAGOLJICA**

Glagoljica je staroslavensko pismo nastalo sredinom 9. st. koje se u hrvatskim krajevima zadržalo sve do 19. st. Već početkom 16. st. sve je više potiskuje latinica. Autor ovog pisma je Ćiril, (pravim imenom Konstantin) koji je na osnovi jezika makedonskih Slavena iz okoline Soluna sastavio prilagođeno pismo i prevodio crkvene knjige. Ime pisma dolazi od staroslavenske riječi *glagolati* što znači "govoriti", stvoreno je tek u 19. stoljeću .Glagoljica se javlja u dva oblika, kao: obla i uglata. Danas se smatra da se razvoj ovih inaćica razvijao od oble preko poluoble do uglate, no pitanje prvenstva vrste glagoljice još nije utvrđeno. Na našim je prostorima obla glagoljica postala uglatom (zbog klesanja u kamenim natpisima), stoga se naziva i hrvatskom glagoljicom.

Glagoljičko pismo naziva se **azbuka** zbog početnih dvaju grafema - *az* i *buki*.

Glagoljica danas doživljava svoju preporod: postoji Društvo prijatelja glagoljice čiji članovi promiču njen povratak i uporabu. Ujednačeni su fontovi za više vrsta glagoljice i napravljeni programi koji omogućuju korištenje glagoljice na računalu.Na internetu možete naći fontove uglate glagoljice s uputama kako ih koristiti: jednostavno –tipkajte **glagoljica**, a potom otvarajte stranice koje će vam biti ponuđene. Ispišite svoje ime pa napravite plakat za sobu, pošaljite prijatelju čestitku napisanu glagoljicom, poigrajte se njome kako biste je bolje upoznali.

Spomenik glagoljici (slovo az) na vidikovcu Treskavac blizu Baške, otok Krk

Ivica Kostelić ulazi u novu sezonu s glagoljicom na kombinezonu

Uglata glagoljica:

Ћ	A	1	И	Đ	30	Ф	F	500
Ѡ	B	2	Ѡ	K	40	Ѡ	H	600
Ѡ	V	3	Ѡ	L	50	Ѡ	(O)	700
Ѡ	G	4	Ѡ	M	60	Ѡ	(Š)Ć	800
Ѡ	D	5	Ѡ	N	70	Ѡ	C	900
Ѡ	E	6	Ѡ	O	80	Ѡ	Č	1000
Ѡ	ž	7	Ѡ	P	90	Ѡ	š	
Ѡ	Dz	8	Ѡ	R	100	Ѡ	(poluglas)	
Ѡ	Z	9	Ѡ	S	200	Ѡ	JA, (I)JE	
Ѡ	(I)	10	Ѡ	T	300	Ѡ	JU	
Ѡ	I	20	Ѡ	U	400	Ѡ	J	

ROGAČ – JESTE LI ZNALI?

Maslina je opjevana u mnogim dalmatinskim pjesmama, a stablo koje nitko ne spominje, jest rogač. Stabla rogača se po otocima sijeku, a kada obilno rode, nitko ih ne sakuplja, jer ih nitko više ne otkupljuje! U cijeloj Dalmaciji postoji danas samo jedan mlin za rogače u Komiži na Visu.

Rogač (Ceratonia siliqua, L.) je drvo iz porodice mahunarki koje raste među

makijom i kamenitim mjestima. Plodove daje tek nakon 15 godina rasta, ali potom i do tonu godišnje. Drvo je široke krošnje i do 15 m visoko, a plod je 20 cm duga mahuna, zelene boje koja sazrijevanjem prelazi u tamnosmeđu. Koristi se u ljudskoj prehrani već više od 4000 godina, danas ima primjenu u medicini. Najvjerojatnije je upravo rogač bio hrana iz

biblijskih vremena. Smatra se da se njime hranio Ivan Krstitelj. U antičko doba sjemenke rogača su služile kao jedinica za mjeru vaganja zlata. Sjemenke rogača, bez obzira na veličinu i uvjete čuvanja, uvijek imaju jednaku masu od 0,18 grama. Jedna sjemenka = 1 karat (zrno rogača, grč. = keration). Naziv se rabi i danas za 0,18 gr. zlata.

NAŠI RADOVI

PRIJATELJ U NEVOLJI

Doselio sam se u Split s trinaest godina. Dolaskom u novu školu se sve promijenilo i nisam bio izrazito sretan. Brzo sam se uklopio u razred pa se i moje razmišljanje o svemu tome promijenilo. Sprijateljio sam se s Petrom koji mi je u vrlo kratkom vremenu postao blizak kao brat. Svaki dan smo se družili,igrali, pričali o djevojkama kao i svi dječaci te dobi. Zatim se dogodila nesreća u Petrovoj obitelji: Petru je umro otac i sve je postalo drukčije.

Petar se potpuno promijenio, iskreno, više ga nisam mogao prepoznati. Neki su govorili da je upao u loše društvo, ali ja u takve stvari jednostavno nisam mogao vjerovati.Udaljio se od svojih bližnjih i ispisao iz karatea što je bio razlog više za brigu.Svaki dan sam pokušavao komunicirati s njime na bilo koji način ne bih li vratio stvari na početak, ali bez uspjeha. Jednoga popodneva me nazvala neka žena i po njenom tonu sam shvatio da se nešto loše dogodilo. Govorila je glasno i ubrzano, a nakon nekog vremena se predstavila i rekla da je ona Petrova majka. Istog trenutka sam se uputio do njihove kuće. Petrova mati mi je rekla da se od prošle noći nije vratio kući. Inače, on je imao običaj brodicom otići u ribolov pa sam se nadao da je u luci.Otišao sam do obale, našao njegovu brodicu i video ga kako leži ranjen u krvi.Pozvao sam njegovu majku, a ona hitnu pomoć. U međuvremenu sam ga upitao što se dogodilo, rekao mi je da je izgubio kontrolu nad podvodnom puškom te da ga je strijela okrznula po bedru.Nakon nekoliko dana provedenih u bolnici, Petar se oporavio i vratio starim navikama.U povjerenju mi je rekao neke stvari i odmah sam shvatio da se vratio onaj Petar kojeg poznajem. Priznao mi je da ga je pogodila očeva smrt, ali i da nije smio tako zapostaviti ostatak obitelji i prijatelje.

Ubrzo je došao kraj školske godine, nažalost: putevi su nam se razišli. Petar je upisao gimnaziju, a ja ovu školu. Ostali smo u kontaktu, ali se od davno već nismo vidjeli. Saznao sam da ima djevojku. Drago mi je da ima nekoga uz sebe tko će ga razumijeti kao što sam ja to činio. Drago mi je što sam mu mogao pomoći u teškim trenutcima, znam da će i on uvijek biti tu za mene ako ga zatrebam.

DOMAGOJ PLAZIBAT, 1.g

MALENO MJESTO SRCA MOGA.....

Moje selo Trnbusi u Omiškoj zagori mi je uvijek u srcu. Ono nije veliko, ima tek 150 stanovnika, ali meni znači puno!

Kada dođem u njega, ispuni me sreća, zadovoljstvo. Tada se sjetim kako sam kao

dijete trčao šumama i livadama, pio Cetinu i kupao se u njoj. Svake nedjelje bih nakon mise zastao promatrati kuće i suhozide i razmišljao o slaganju kameni n kamen pri gradnji. Žene su zorom otvarale zelene prozore da svaka zraka sunca uđe i obasja njihove domove. Potom bih sa starijima svratio kod rođaka na domaći pršut, a pri povratku, gledao ovce kako pričaju na livadama moga kraja.

Bilo zimi, ljeti, u polječe ili u jesen, mojeje selo uvijek prekrasno. Zimi Mosor bude toliko bijel od snijega, a ljeti je zadovoljstvo pobjeći od vrućine u ove krajeve, u proljeće procvjetaju visibabe, a u jesen zamirišu vinogradi. Ovi doživljaji su mi danas rijetkost jer me obvezе sprječavaju da idem često tamo.... Tuga i sjeta me obuhvate kada se sjetim tih lijepih i sretnih trenutaka.

IVAN VRANKOVIĆ, 1.e

VELA LUKA

Vela Luka je smještena na zapadnom dijelu otoka Korčule. Ulaz u Velu Luku je predivan jer se uplovjava velikom uvalom, a ulaz krase brojni šumoviti otočići koji su atrakcija u ljetnom razdoblju mnogobrojnim jahtašima i turistima iz cijelog svijeta. Duž cijele uvale nanizane su obiteljske kamene kuće, imamo

svega par stambenih zgrada u kojima uglavnom žive došljaci i mlade obitelji. Nitko ne dođe u moje mjesto, a da ga se ne dojmi ljepota prekrasne obale s bezbroj parkova i cvjetnih nasada. Zgrada, koja je upečatljiva, zgrada je naše osnovne škole: zidana je od kamena i smještena na samoj obali. Ulice u mom mjestu su široke, pravilne, a sporedne su

uske, a naši preci su ih nazvali *kortel*. Dobro smo povezani s kopnom: imamo brodske veze više puta u danu sa Splitom i Lastovom, a preko Orebića i s Dubrovnikom. Naše pristanište je uređeno tako da može primiti veći broj brodova i katamarana. Ljudi su vrijedni, bave se ribarstvom, turizmom, maslinarstvom, vinogradarstvom. Kada vam predstavljam moje mjesto, moram spomenuti i šipilju u polju koja je postala interesantna mnogim arheolozima zbog nalaza u njoj. Velolučka vala je poput najljepše bajke, dođite i posjetite je, ostat će vam u najljepšoj uspomeni.

IVAN BURMAS, 1.f

Pomorac XVIII. – prosinac 2012.

LIPA RIČ DOMAĆA – DA SE NE ZAUDOBI (*ne zaboravi*) *KUŽINA- KUHINJA*

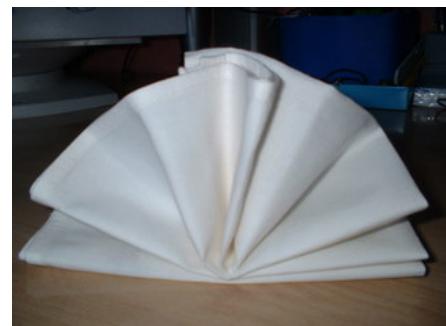

TAVAJA- stolnjak

POŠADA (pribor za jelo)

Pirun-vilica

KUČARINI-male žličice

TAVAJOLI-ubrusi

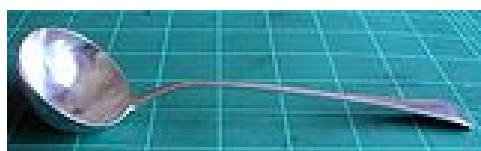

PIJATI -tanjuri

www.comet-krk.hr

TERINA- zdjela

KACIJOLA

Pomorac XVIII. – prosinac 2012.

GVANTIJERA (pladanj)

ČIKARA

LAZARNJUL

KANAVACE

BOLCUN I ŽMUL- staklenka i čaša

PAŠABROD- cjestiljka

GRATAKAŽA

pripremila: meštrovica-Forka

